

Zastosowanie filtrów w astronomii amatorskiej

Wyróżniamy różne rodzaje filtrów

- Filtry szerokopasmowe i wąskopasmowe
- Filtry słoneczne, księżycowe, polaryzacyjne
- Filtry LP
- Filtry mgławicowe wizualne i astrofotograficzne
- Filtry barwne planetarne
- Astrofotograficzne filtry RGB
- Filtry specjalne (UV, IRpass, metanowe)
- Filtry ograniczające aberrację chromatyczną

Filtry ograniczające ilość światła

- Filtry księżycowe – zmniejszają ilość światła dochodzącego do oka obserwatora, poprawiają komfort obserwacji.

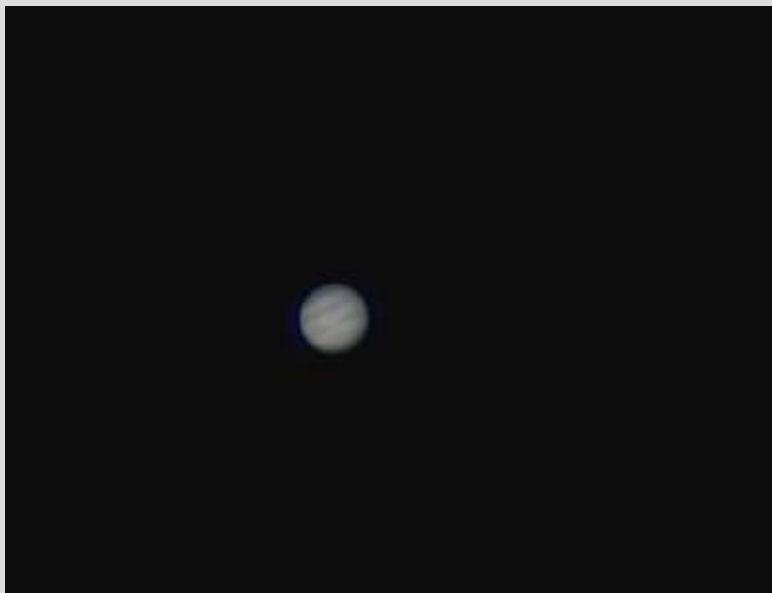
Filtry ograniczające ilość światła

- Filtry polaryzacyjne – zastosowanie zupełnie inne niż w fotografii. Zestaw 2 polaryzatorów pozwala płynnie regulować ilość światła dochodzącego do oka.

Filtry ograniczające ilość światła

- Filtry polaryzacyjne gwarantują właściwy kontrast dla planet przy dużych światłosilach

Filtry słoneczne

- Filtry w postaci szklanej lub w postaci folii montowane na obiektyw. Filtry słoneczne okularowe mogą być niebezpieczne.

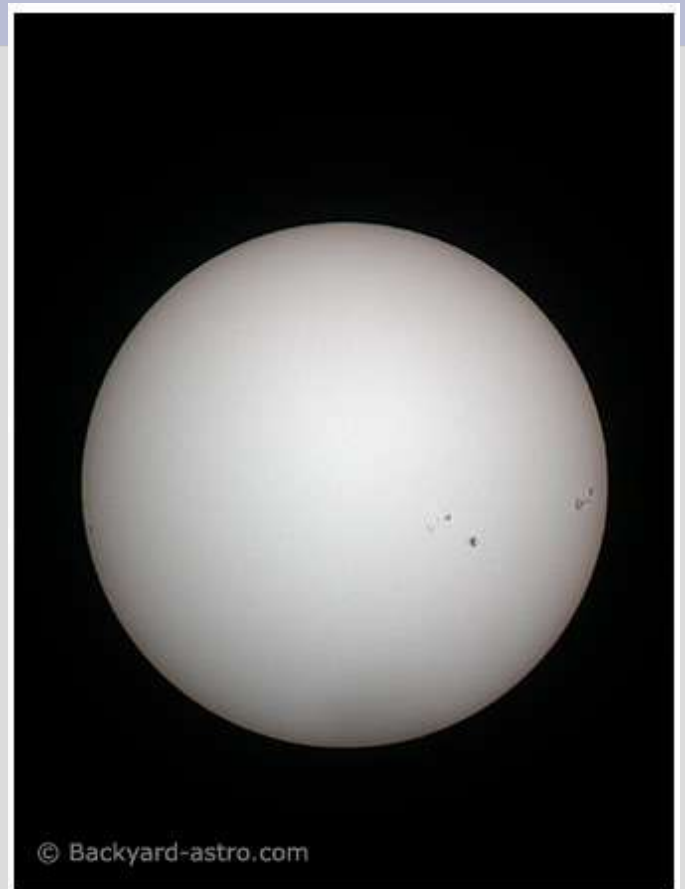

Filtry słoneczne

- Sprzedawane są 2 wersje:
-
- ND 5.0 – wizualna – o przepuszczalności 0.001%
-
- ND 3.8 – fotograficzna, nie nadaje się do bezpośredniej obserwacji
- Przepuszczalność 0.016%

Filtry słoneczne

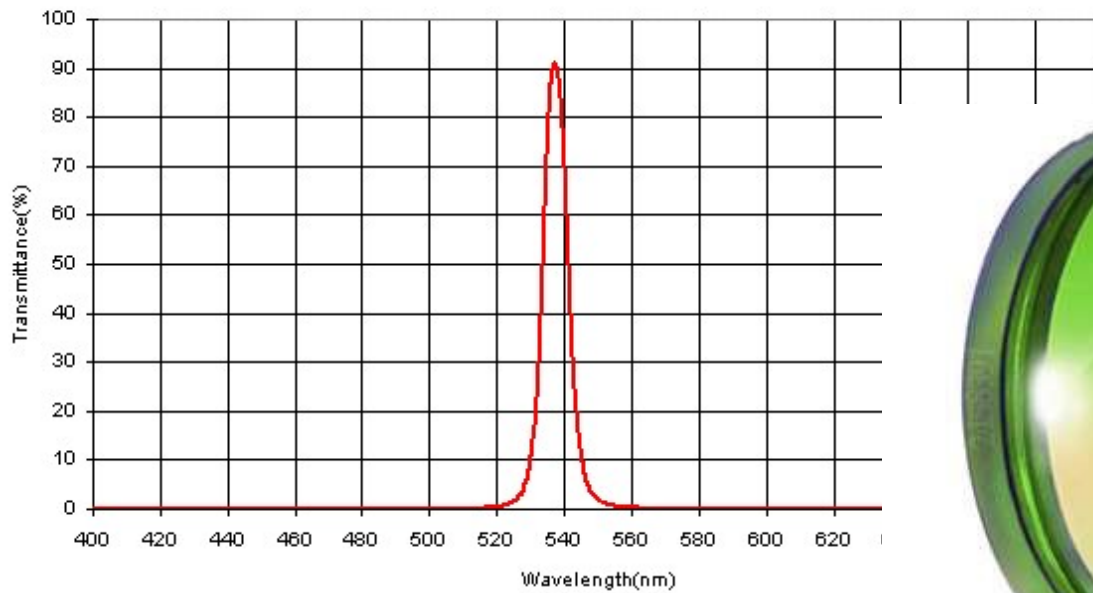
- Folie słoneczne są nieomal neutralne kolorystycznie, obserwujemy obraz w całym paśmie widzialnym

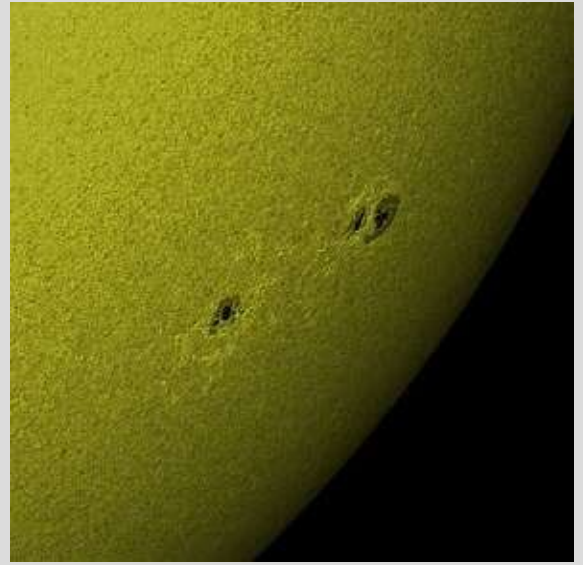
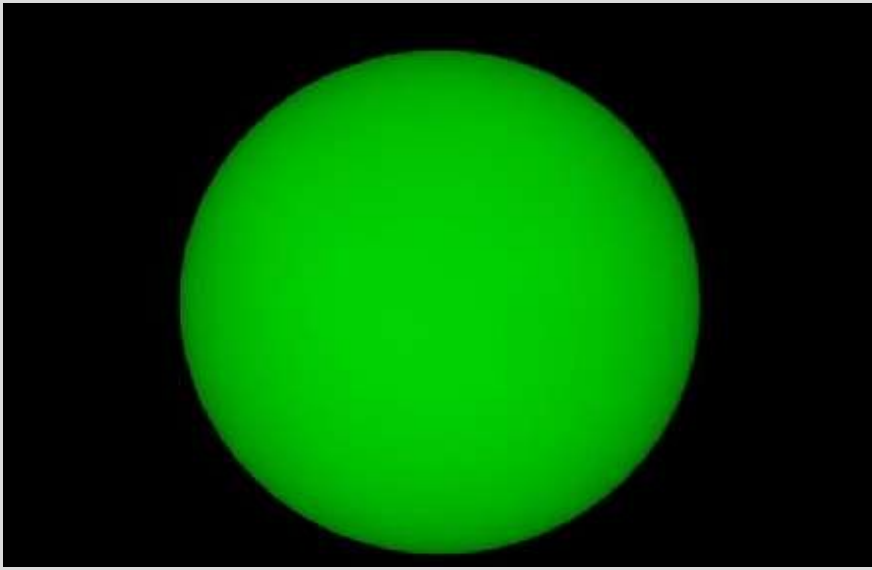
Solar Continuum

540 nm - Kontinuum

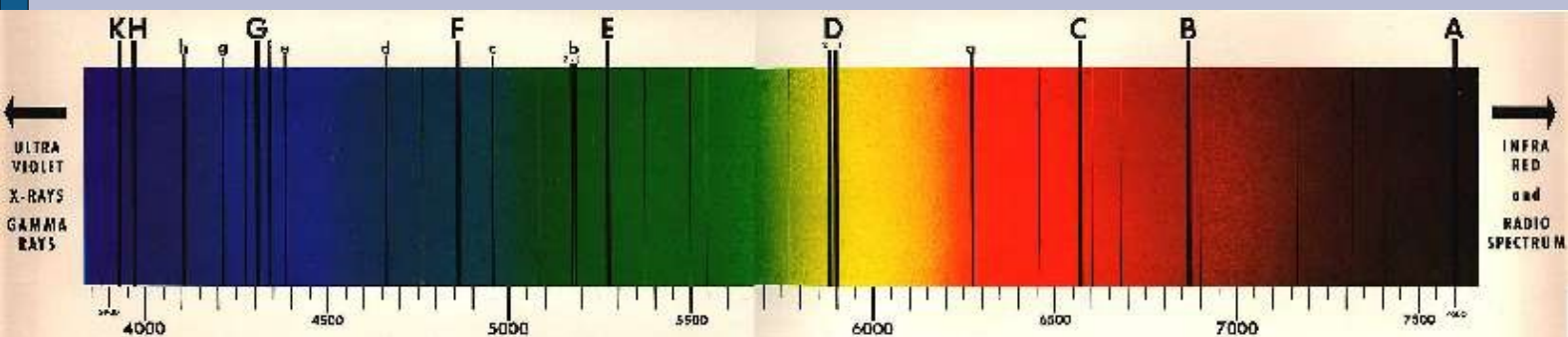

2458391

Solar Continuum

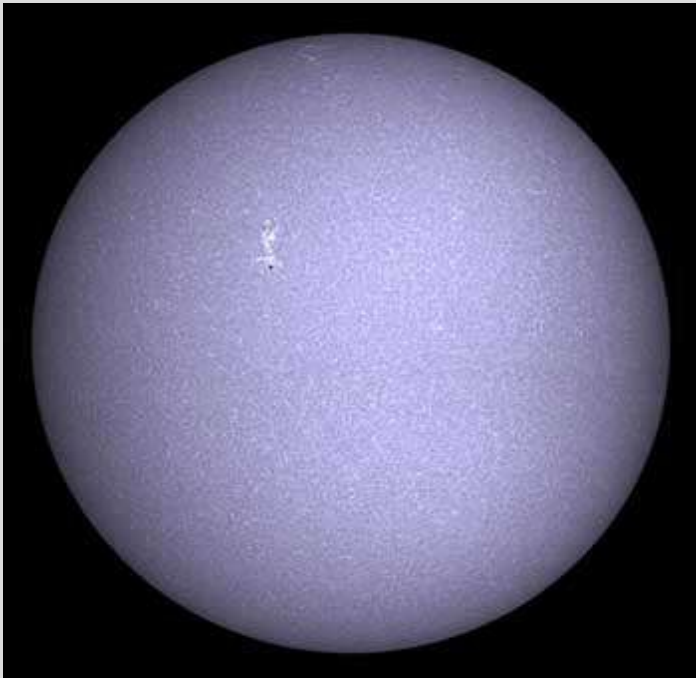

Widmo słoneczne

- Linia CaK – 393.4 nm
- Linia H-alfa (C) – 656.3 nm

Obserwacje w linii CaK

Obserwacje w linii CaK

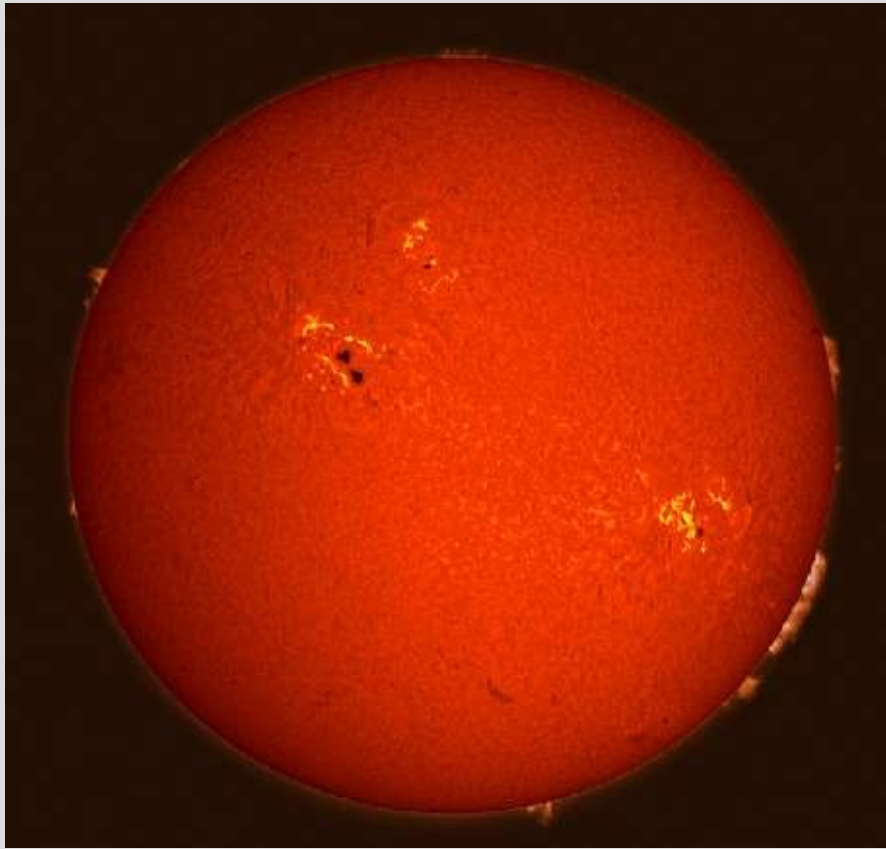

- $d=60\text{mm}$ $f=500\text{mm}$
- Szerokość pasma $< 2.4\text{\AA}$

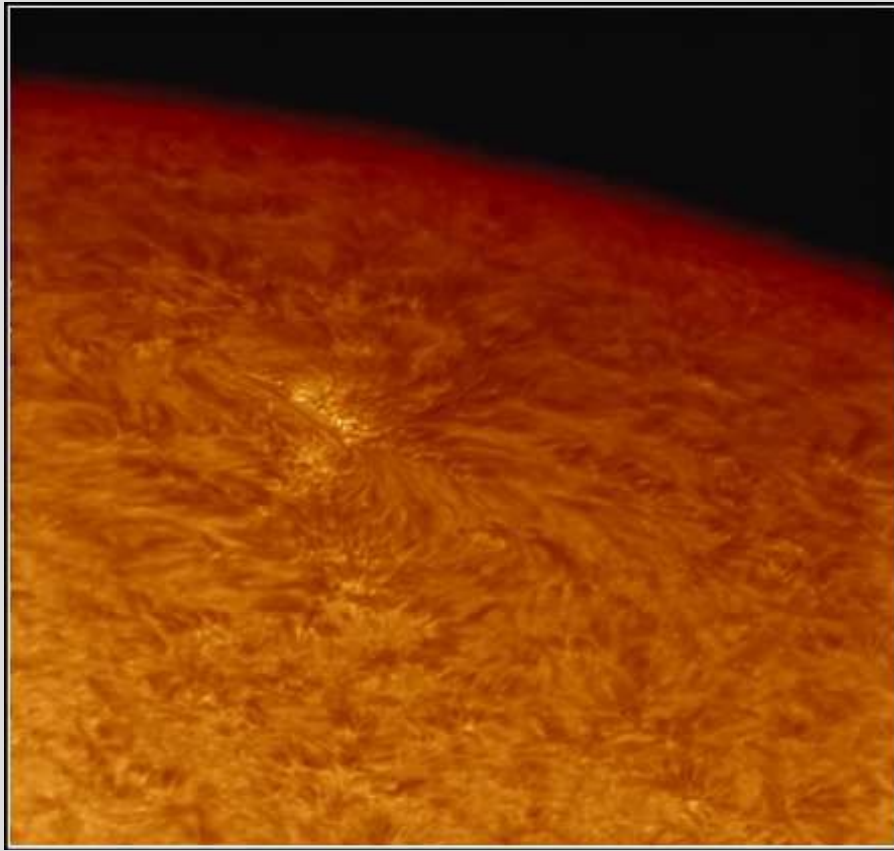
Obserwacje w linii H-alfa

Obserwacje w linii H-alfa

Obserwacje w linii H-alfa

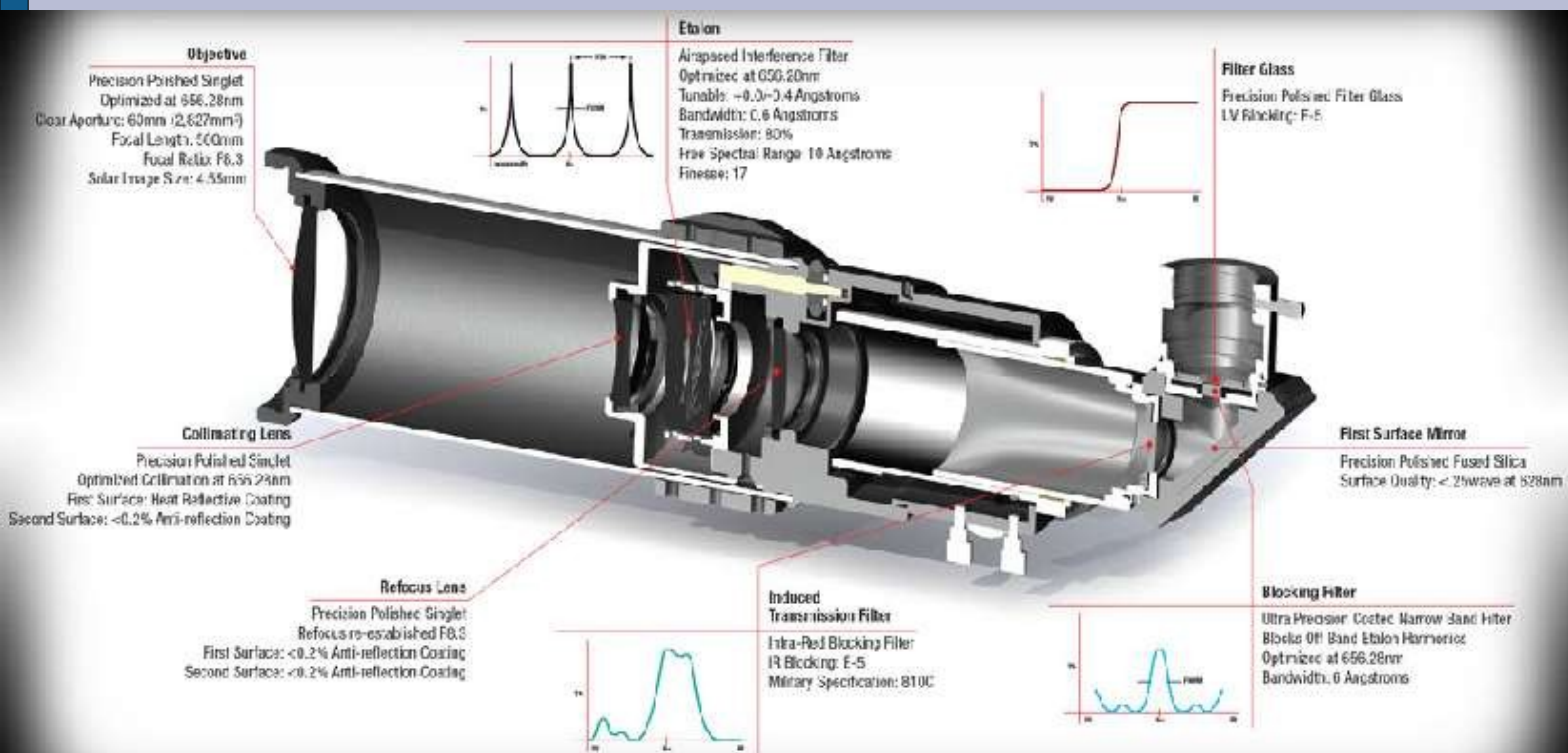

Obserwacje w linii H-alfa

- Wymagana przy obserwacjach słonecznych szerokość pasma to nie więcej niż 2Å
- Filtry H-alfa 7nm i 35nm nie nadają się do obserwacji słonecznych

Teleskopy słoneczne H-alfa

Teleskopy słoneczne H-alfa

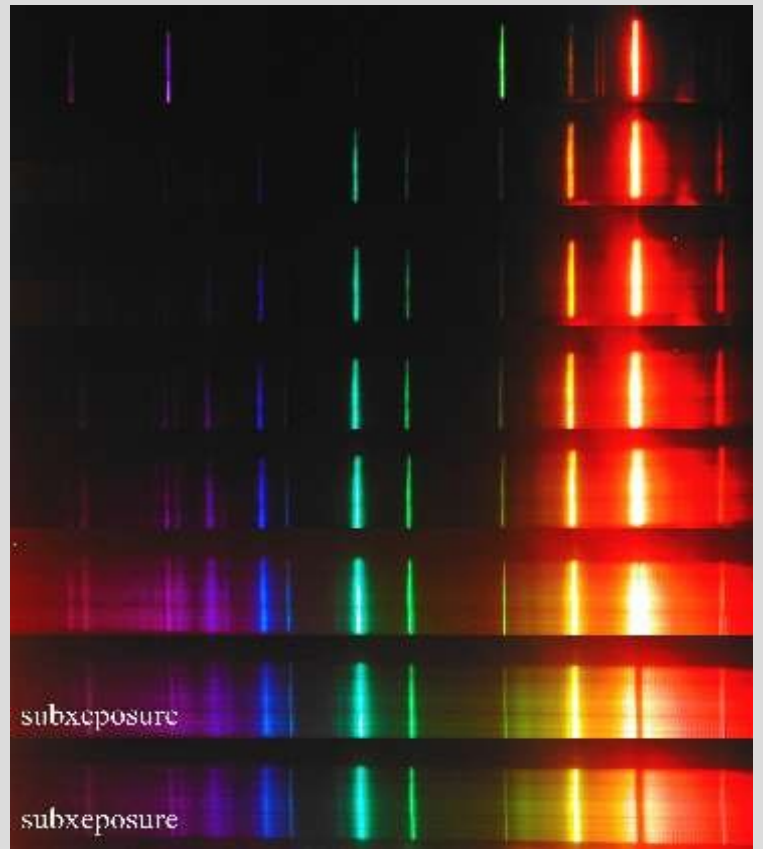
Teleskopy słoneczne H-alfa

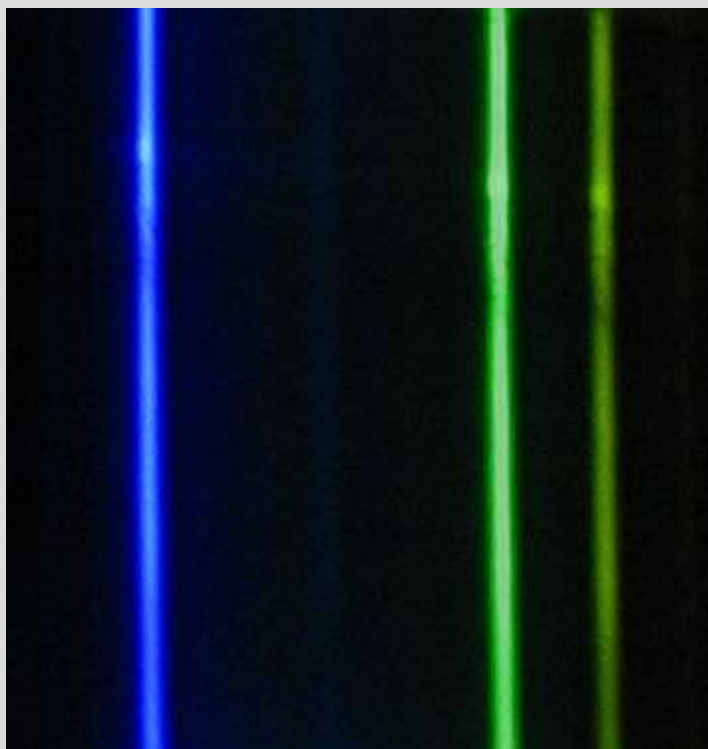
Wracamy na nocne niebo...

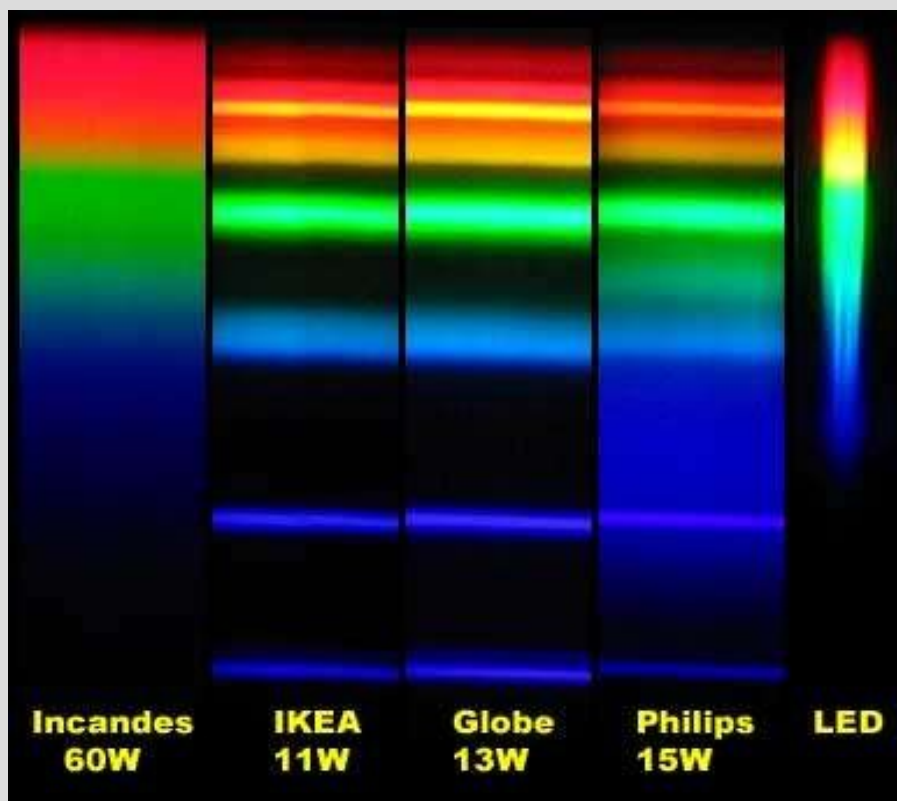
Latarnie sodowe

Lampy rtęciowe

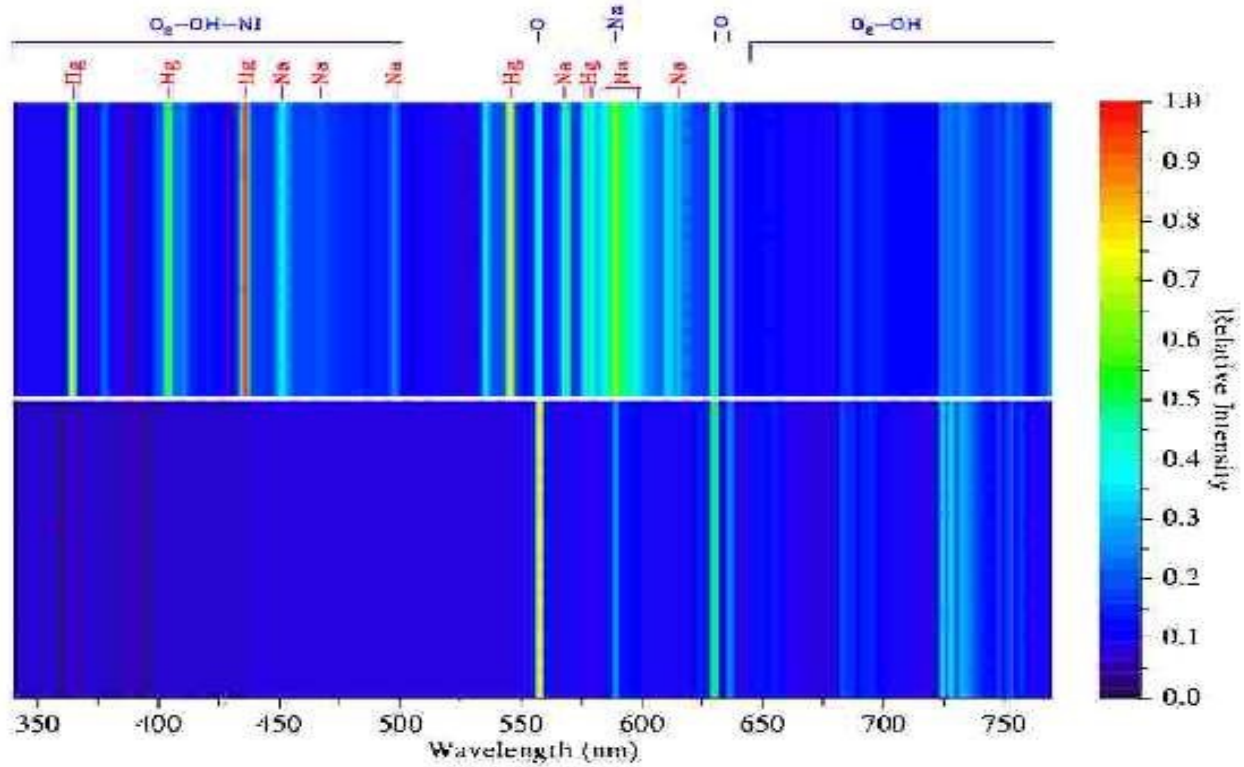

Świetlówki kompaktowe

Zanieczyszczenie światłem

Filtry LP – zasada działania

Filtry LP – zasada działania

Wycinane są konkretne pasma – większość widma widzialnego przechodzi przez filtr
Filtr wycinając światło sztuczne powoduje widoczne zmniejszenie jasności tła nieba

Typowy filtr LP nie zmniejsza jasności obiektów takich jak mgławice planetarne i mgławice emisyjne

Nieznacznie mniejsza jest jasność obiektów świecących widmem ciągłym (gwiazd, galaktyk itp)

Filtry LP – zasada działania

– Bez filtra

A horizontal bar representing a spectrum of light. It starts with a black section on the left, followed by a dark blue section, then a series of vertical lines in blue, cyan, green, yellow, and red, and finally a solid red section on the right.

– Celestron
LPR

A horizontal bar representing a spectrum of light after passing through a Celestron LPR filter. It shows the same color sequence as the first bar, but with the blue, cyan, and green sections significantly reduced in width and intensity, leaving the yellow and red sections more prominent.

Neodymium Moon&Skyglow

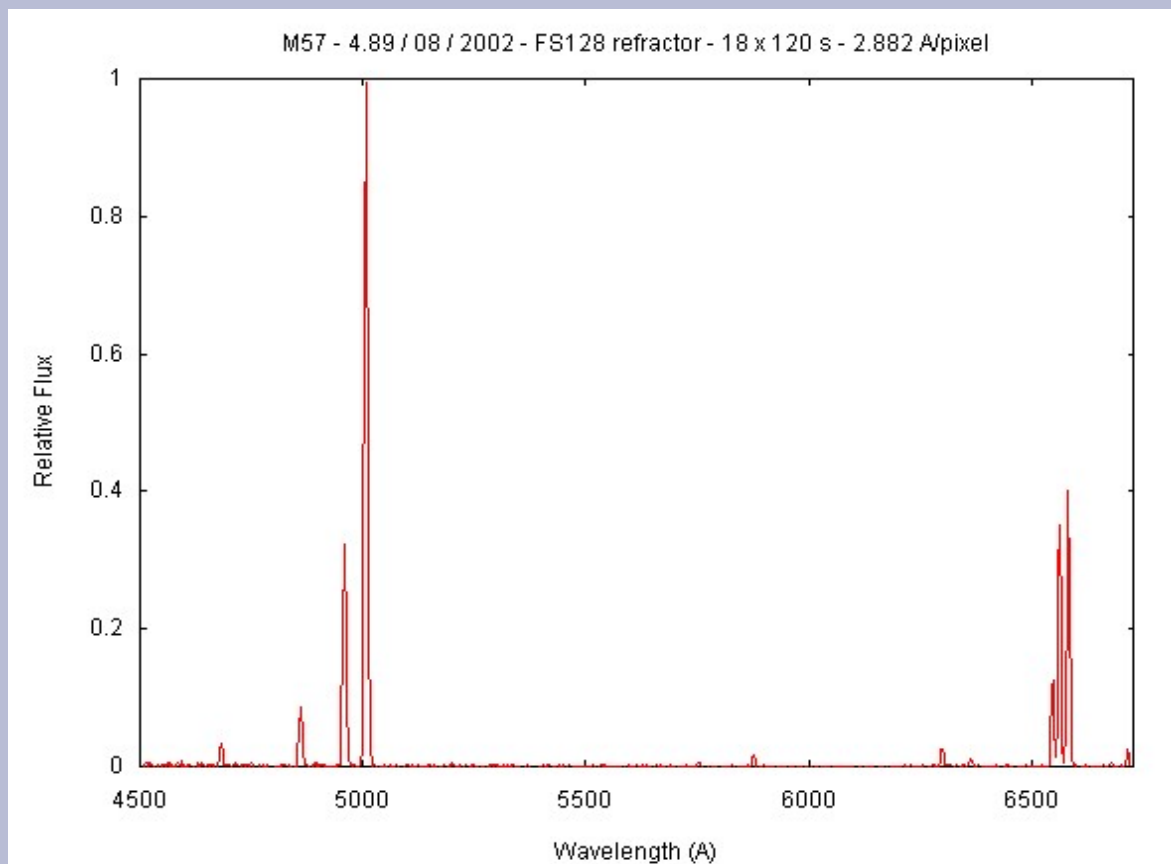

Filtry mgławicowe UHC

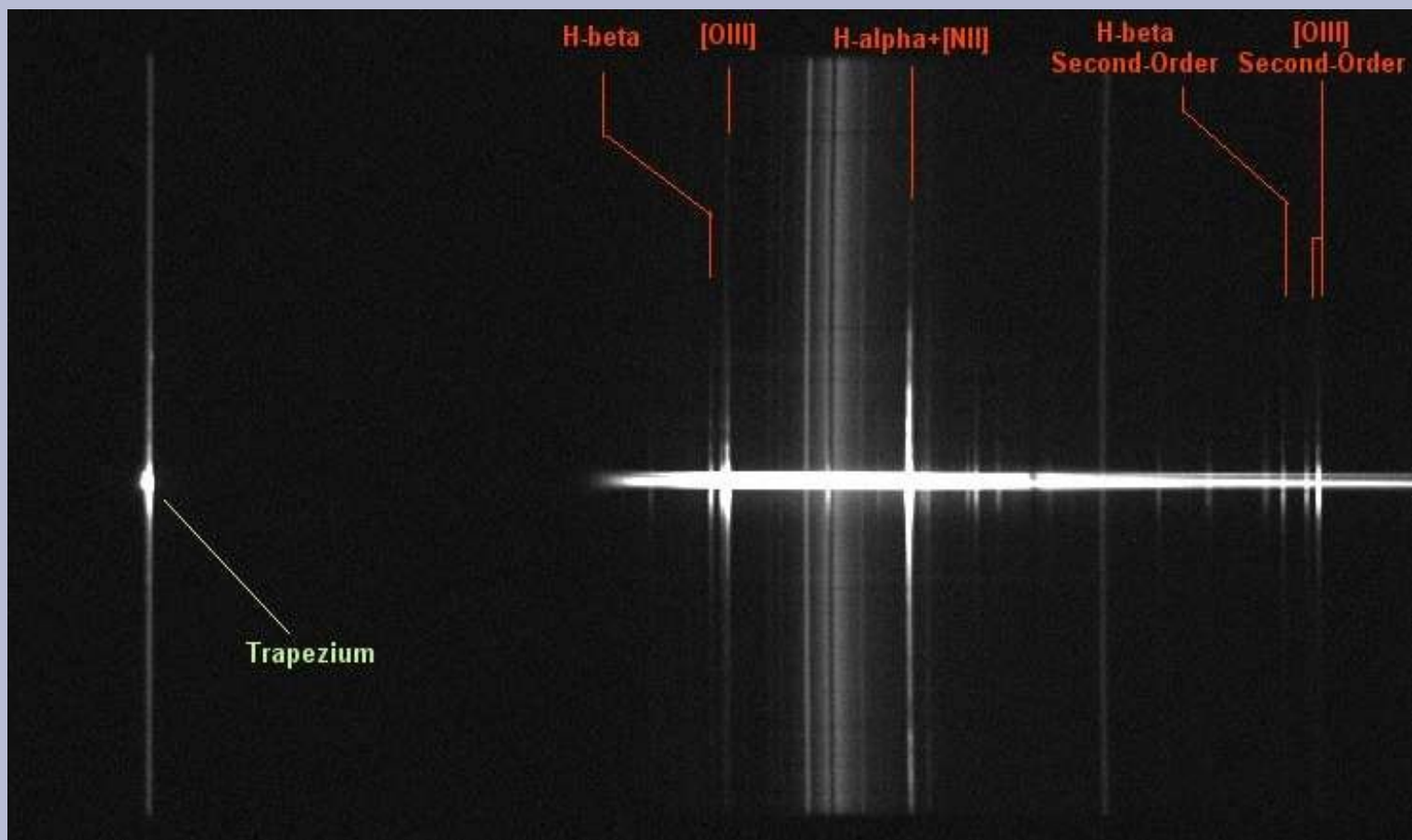
- Filtry LPR wycinały z widma niepotrzebne pasma promieniowania
- Filtry UHC odwrotnie – przepuszczają tylko interesujące nas pasma

Widmo mgławicy M57

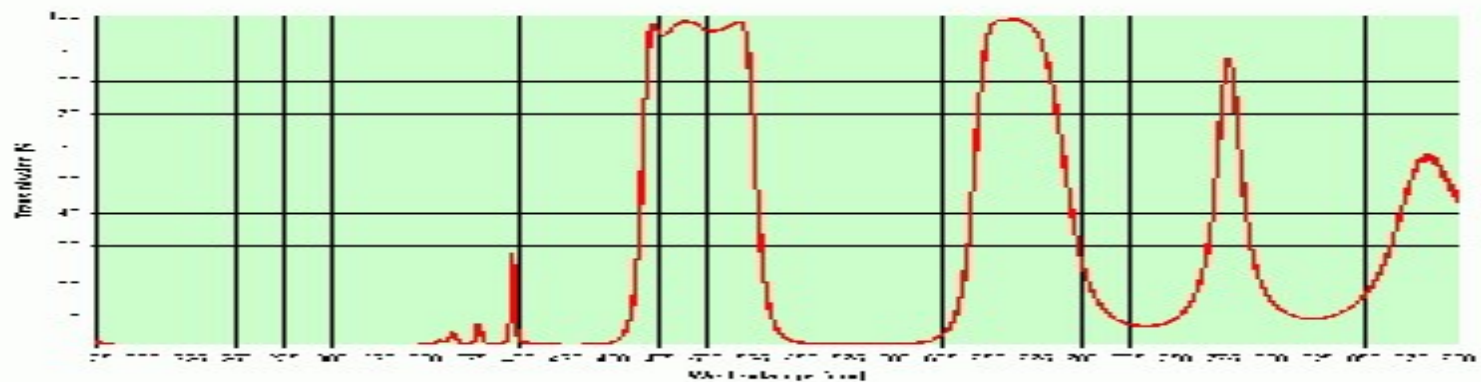
Widmo mgławicy M42

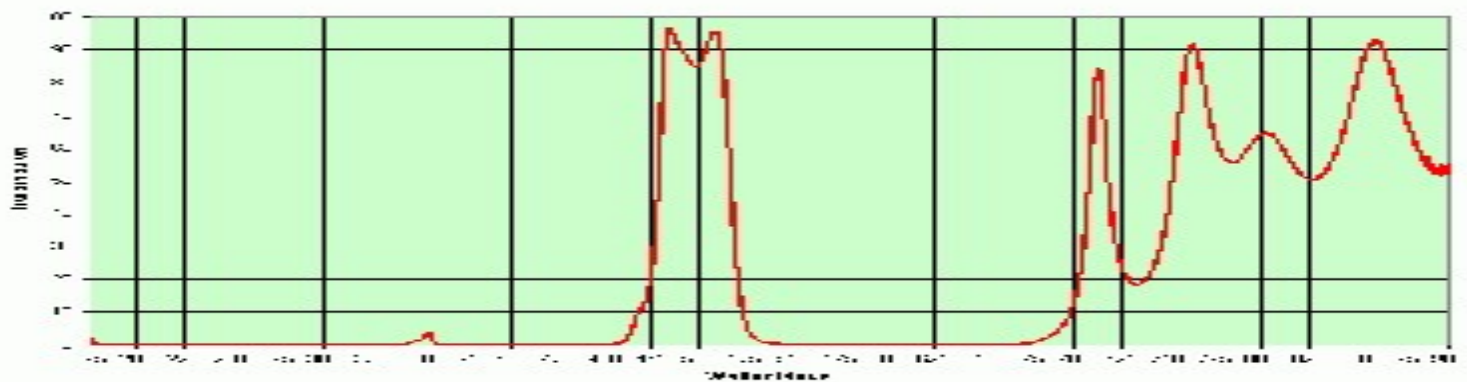

Charakterystyki filtrów UHC

Bandpass UHC Nebula

Tele Vue Bandpass NebulaStar UHC

Przykładowe zdjęcie z filtrem UHC-S

Zastosowanie UHC

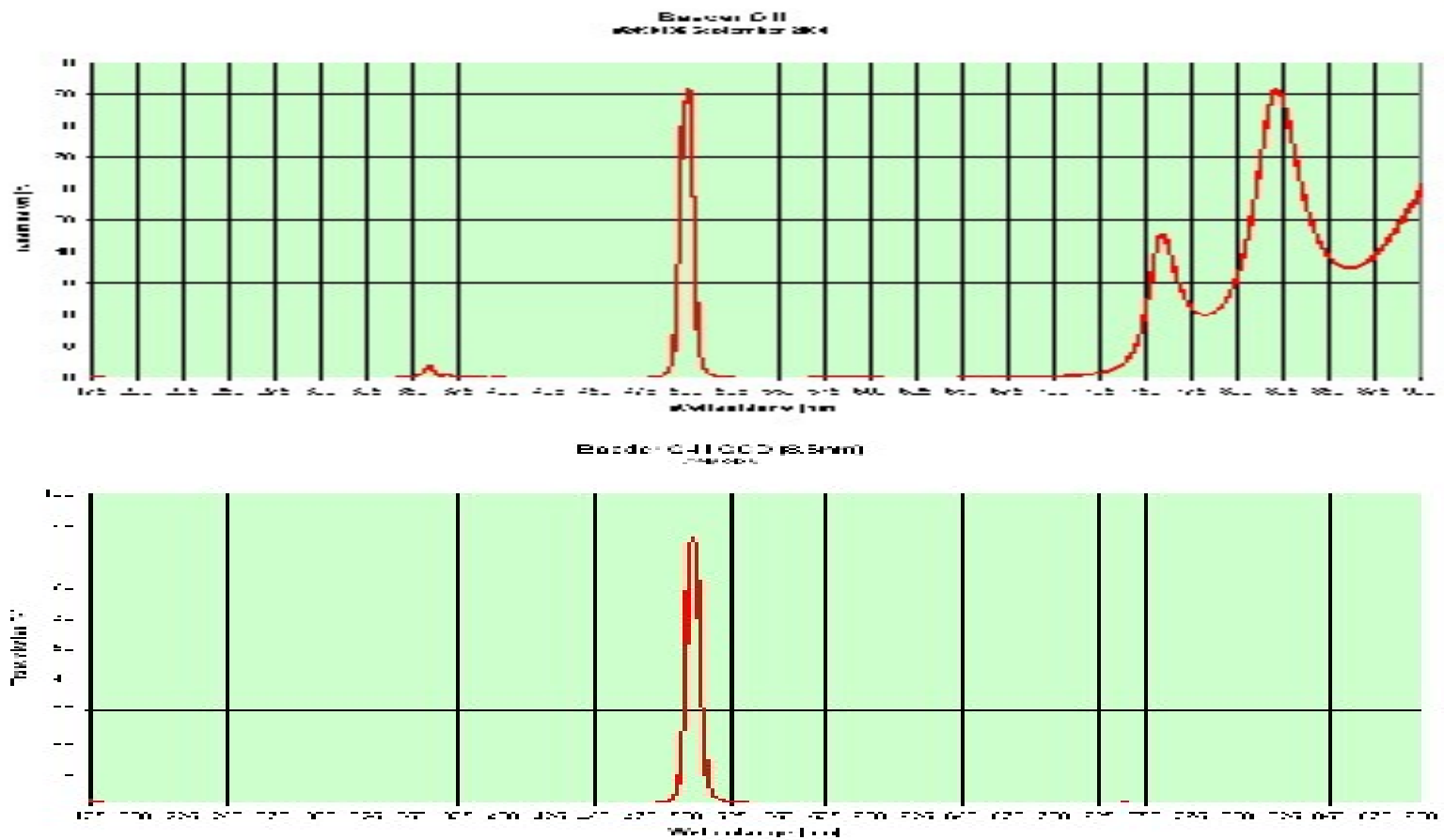
- Filtry przeznaczone do obserwacji obiektów świecących widmem emisyjnym
- Wyraźnie poprawia widoczność obiektów takich jak mgławice emisyjne i mgławice planetarne
- Raczej nie nadaje się do obserwacji gwiazd, galaktyk i mgławic refleksyjnych

Filtry O-III

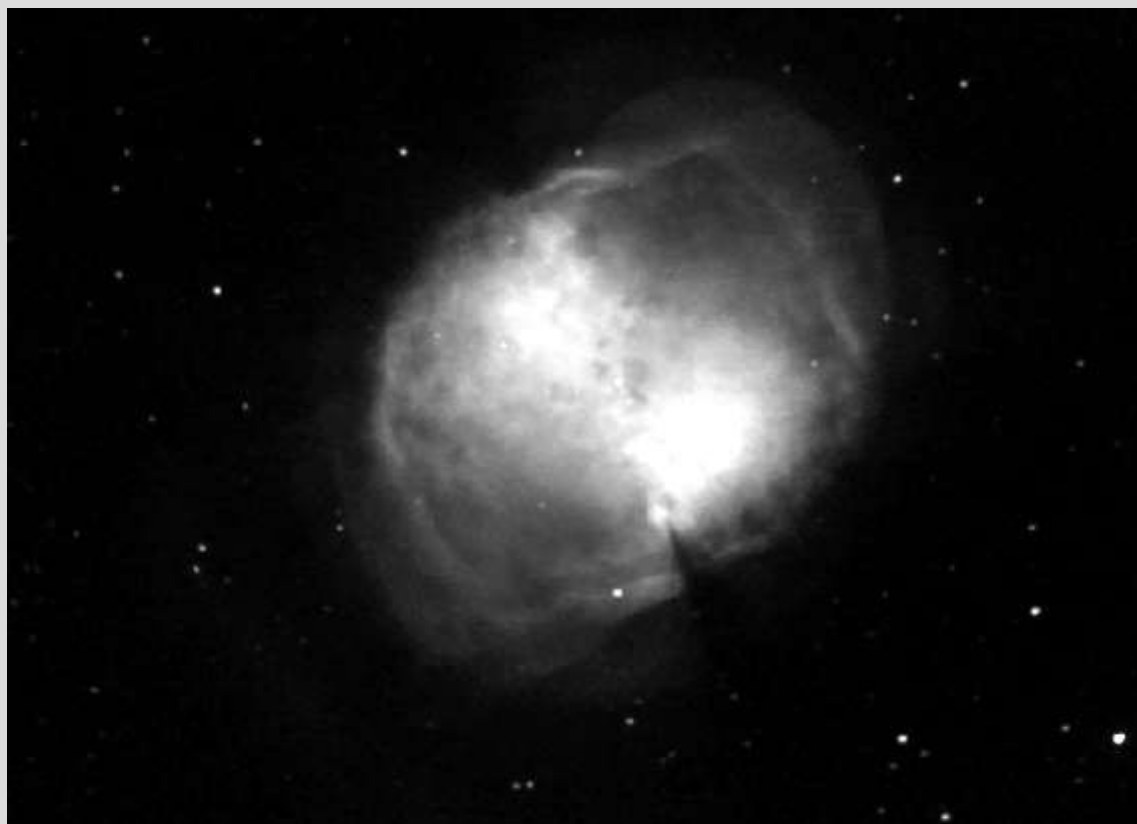
- Filtry przepuszczające linię emisyjną O-III 500.7nm

Baader O-III oraz Baader O-III CCD

M27 w paśmie O-III

Zastosowanie filtrów O-III

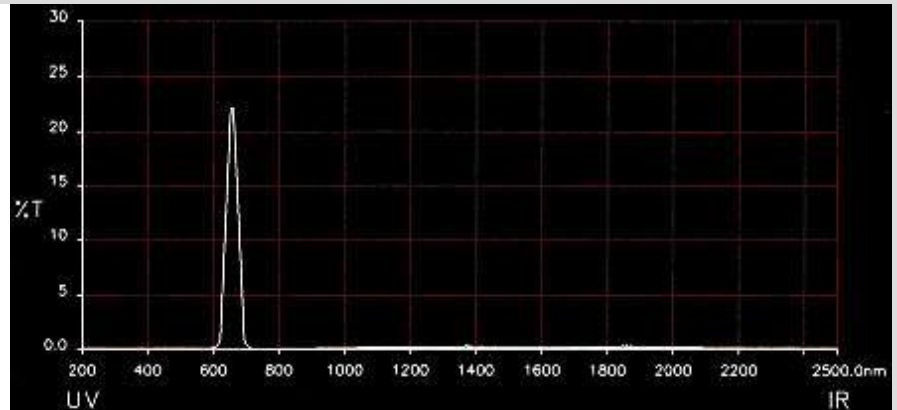
Znacząco poprawiają widoczność obiektów takich jak mgławice planetarne i emisyjne w teleskopach o średnicy 25cm lub większej

Nie nadają się do obserwacji gwiazd, galaktyk, mgławic refleksyjnych

Stosowane w astrofotografii, pozwalają uwidocznić delikatne struktury obiektów

Filtry H-alfa

Filtry przepuszczające linię wodorową 656.2nm

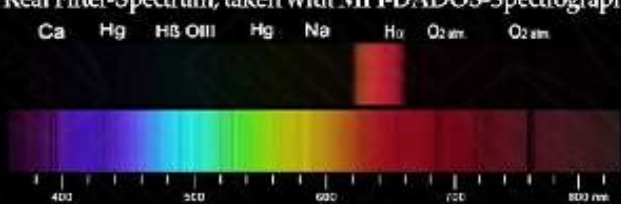

H-alfa 35nm i H-alfa 7nm

Real Filter-Spectrum, taken with MPI-DADOS-Spectrograph

Ca Hg H β OIII H γ Na H α O α atm. O α atm.

Comparison Solar-Spectrum (incl. Solar absorption lines)

BAADER H-alpha
Interline camera 35nm
CCD-Filter Square

baader planetarium

50x50

Non aging - sealed coating edges

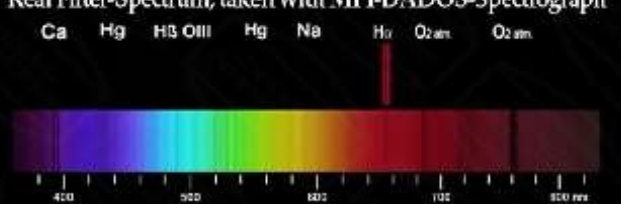
planeoptically polished/hard coated Item No. 2458379R

Premium grade H-alpha interline chip-CCD-Filter for fast optical systems / f10 to f2.8, IR-blocked, NO halos, NO reflections

BAADER H-alpha 35 Square 50x50

Real Filter-Spectrum, taken with MPI-DADOS-Spectrograph

Ca Hg H β OIII H γ Na H α O α atm. O α atm.

Comparison Solar-Spectrum (incl. Solar absorption lines)

BAADER H-alpha
Narrowband 7nm
CCD-Filter Square

baader planetarium

50x50

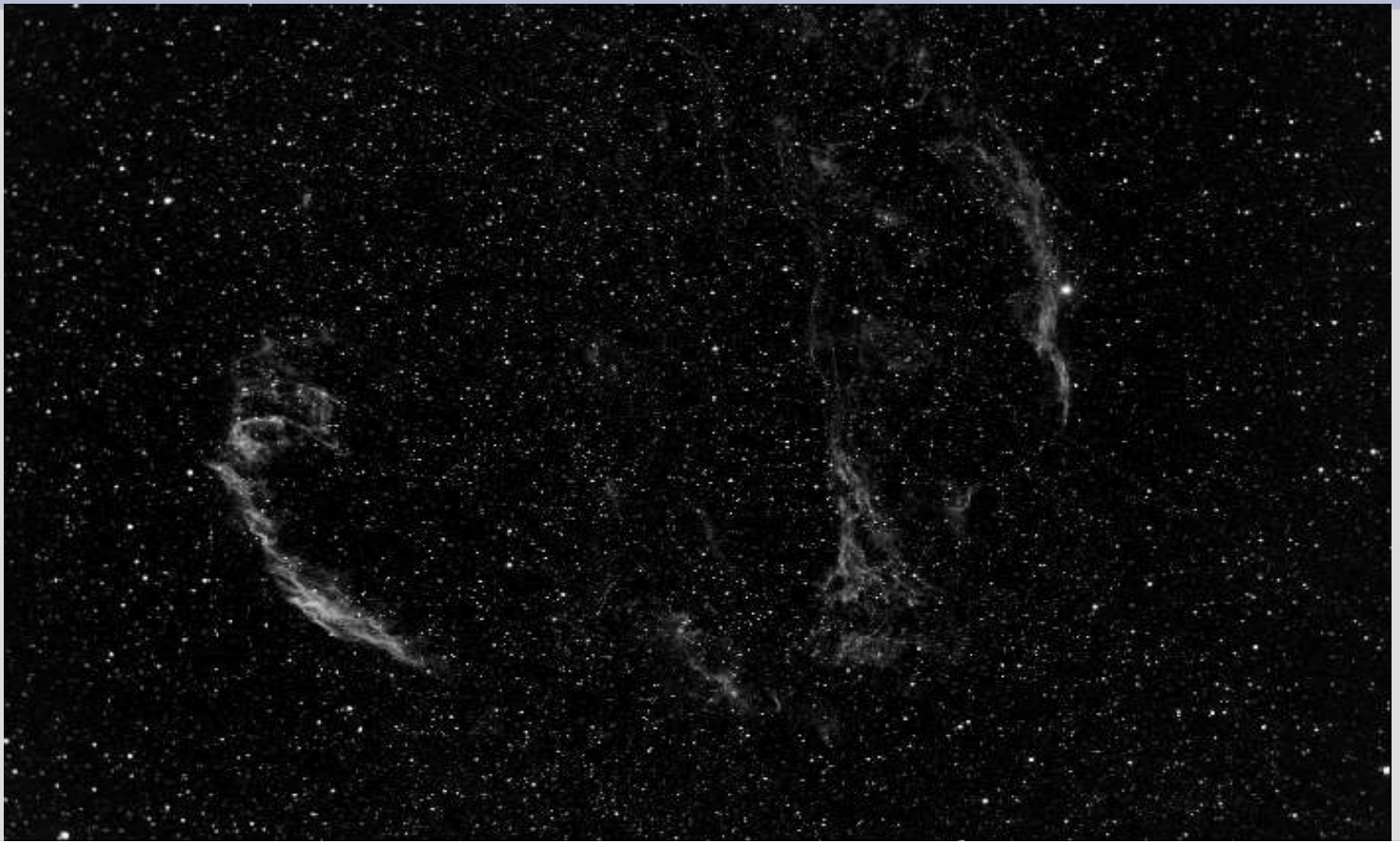
Non aging - sealed coating edges

planeoptically polished/hard coated Item No. 2458383R

Premium grade H-alpha full frame chip-CCD-Filter for fast optical systems / f10 to f2.8, IR-blocked, NO halos, NO reflections

BAADER H-alpha 7 - Square 50x50

Mgławica Veil w paśmie H-alfa

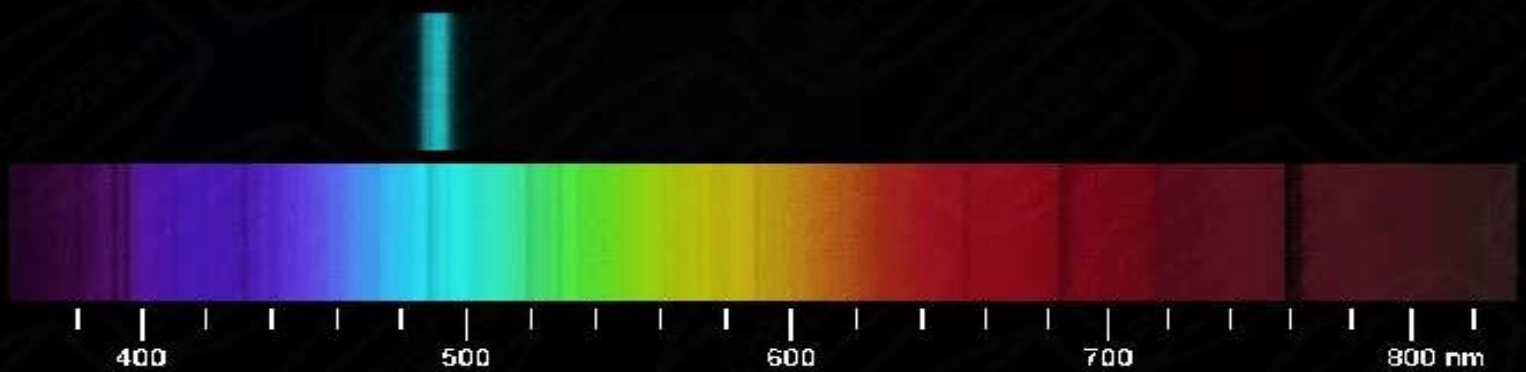
Filtry H-beta

Filtry przepuszczające linię wodorową 486.5nm

Baader H-Beta-CCD 2458427 Narrowband Filter 8,5nm

Real Filter-Spectrum, taken with MPI-DADOS-Spectrograph

Ca   Hg   H β OIII   Hg   Na   H α O2 atm.   O2 atm.

Comparison Solar-Spectrum

Filtry H-beta

- Stosowany w astrofotografii
- Pozwala dostrzegać obiekty o szczególnie wysokiej emisji H-beta

Filtry S-II

Filtry przepuszczające linię siarkową 673.1nm

Baader S II-CCD 2458432 Narrowband-Filter 8nm

Real Filter-Spectrum, taken with MPI-DADOS-Spectrograph

Ca

Hg

H β OIII

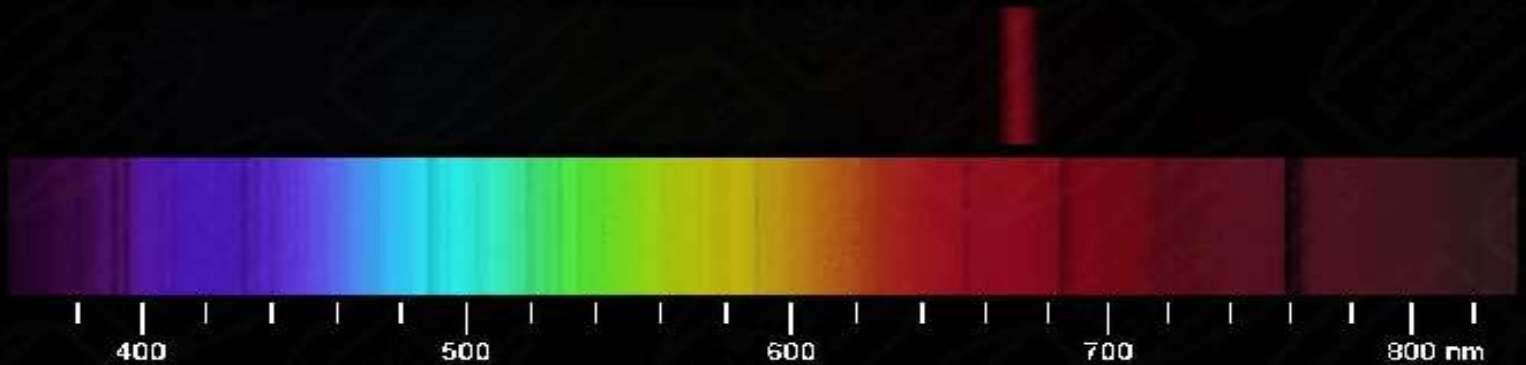
Hg

Na

H α

O2 atm.

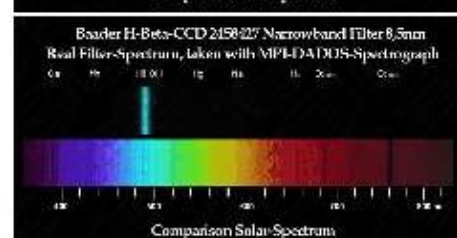
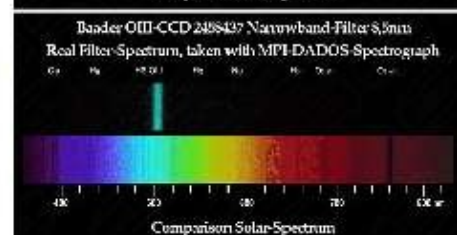
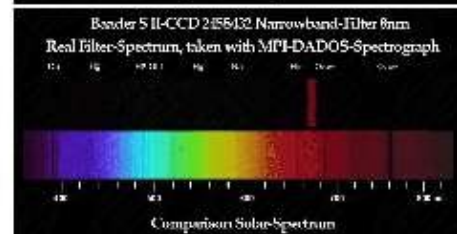
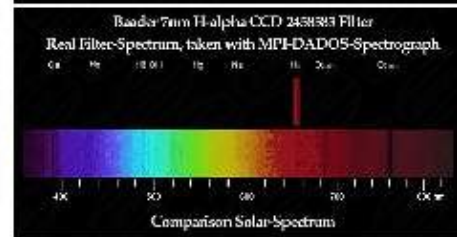
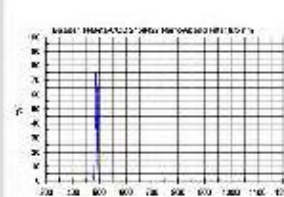
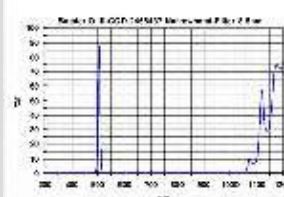
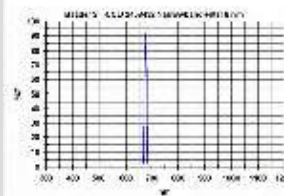
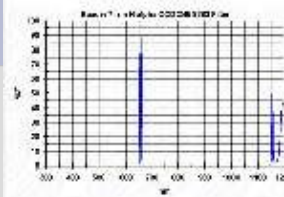
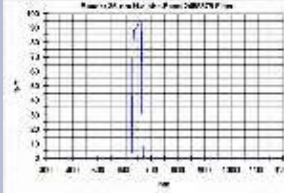
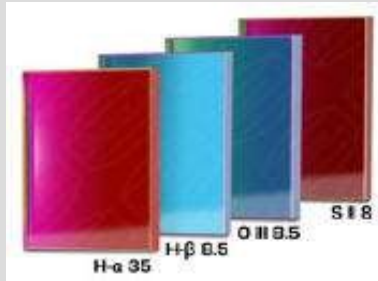
O2 atm.

Comparison Solar-Spectrum

O-III, H-alfa, H-beta, S-II

O-III, H-alfa, S-II w kole filtrowym

Składanie obrazu z filtrów wąskopasmowych

H-alfa

O-III

S-II

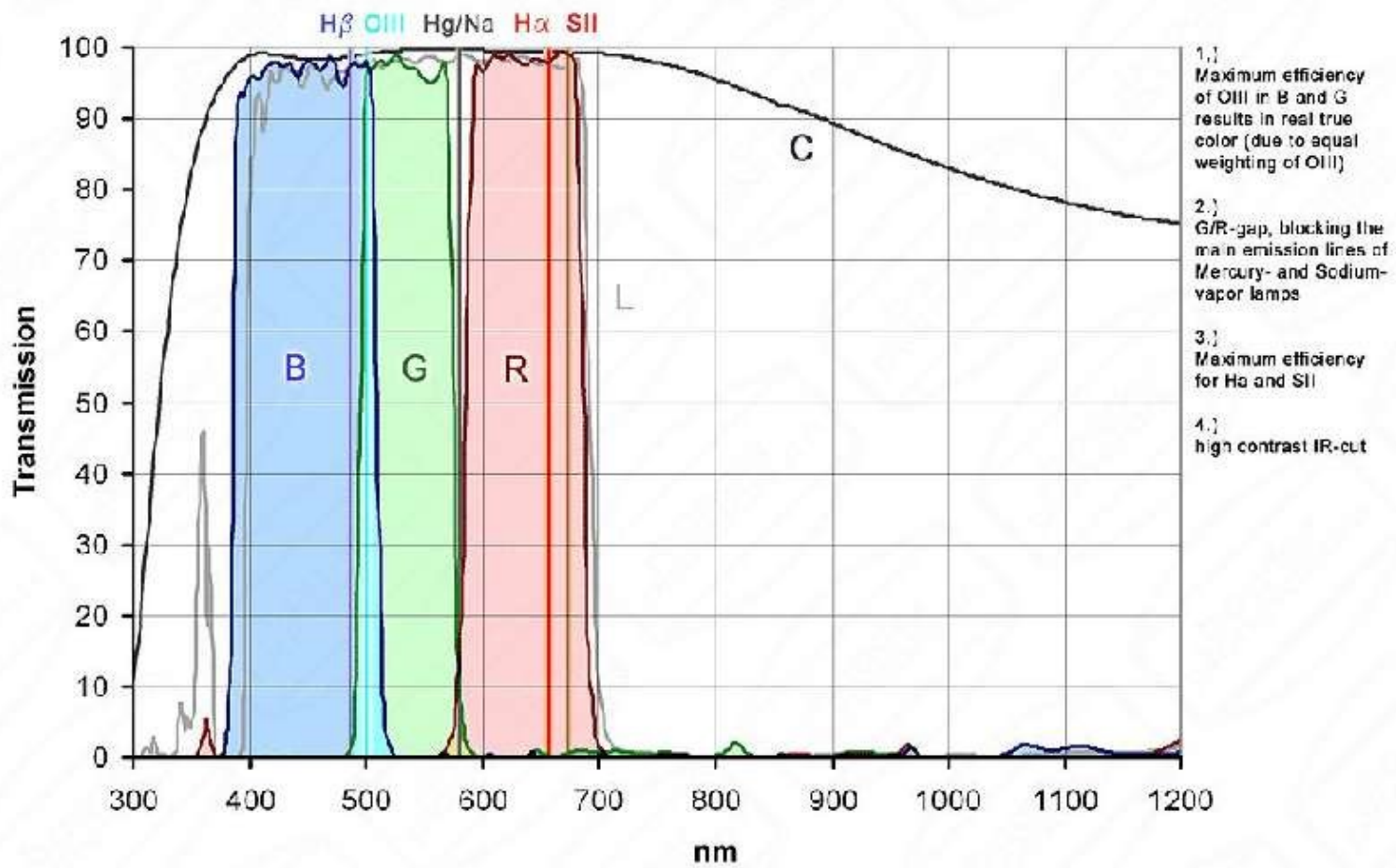

Filtry LRGB

Filtry LRGB

BAADER LRGBC CCD Filters

Filtry LRGB

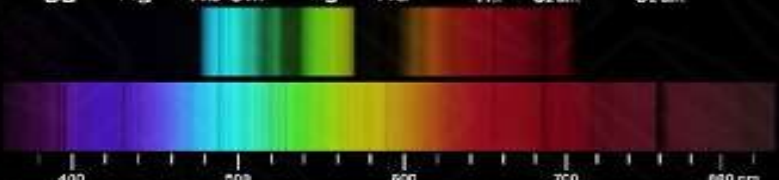
Filtry LRGB

Filtry zwalczające aberrację chromatyczną

Real Filter-Spectrum, taken with MPI-DADOS-Spectrograph

Ca Hg H β OIII Hg Na H α O2 atm O2 atm

Comparison Solar-Spectrum (incl. Solar absorption lines)

BAADER
Contrast Booster
with IR-Cut

baader
planetarium

1 1/4"

planeoptically polished/hard coated Item No. 2458360

Filter completely eliminates false color. Boosts contrast and sharpness for fast achromatic refractor telescopes

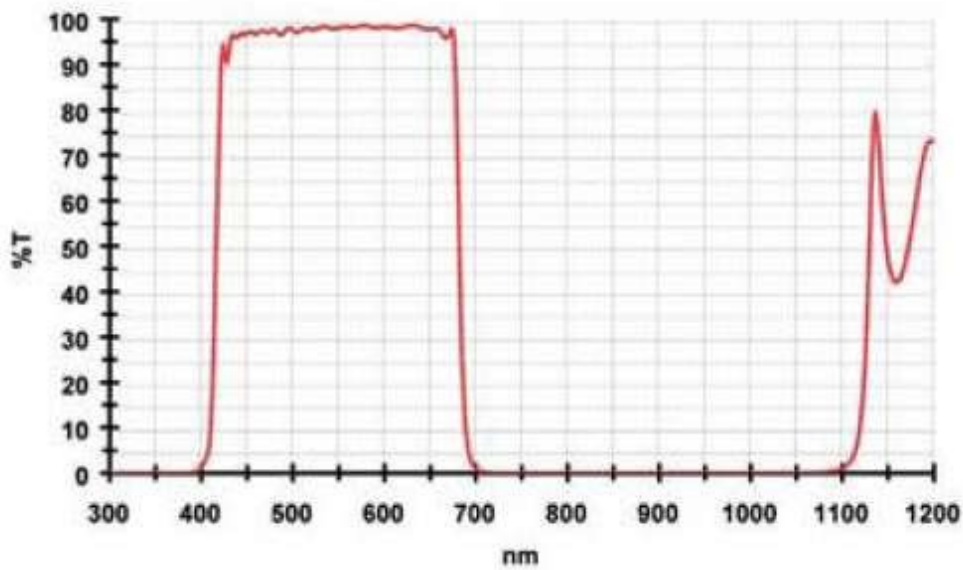
Non aging - sealed coating edges

BAADER Contrast Booster 1 1/4"

Filtry IR/UV cut (IR/UV rejection)

UV/IR-Sperrfilter ACF-Design (T= 420-680 nm)

Barwne filtry planetarne

